

Traženje redeskripcija

Matej Mihelčić

Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu

matmih@math.hr

27. svibnja, 2026.

Traženje redeskripcija (višestrukih opisa)

- Problem traženja redeskripcija pripada skupu **nenadziranih** zadataka dubinske analize podataka.
- Glavni ciljevi zadatka traženja redeskripcija jesu: a) **pronaći skupove entiteta** koji se mogu opisati na **više načina** korištenjem logičkih pravila, b) **pronaći višestruke opise** skupova entiteta.
- Višestrukim opisom smatramo skup pravila koji u idealnom slučaju opisuju točno zadan skup entiteta (ili češće u praksi jako sličan zadanom).
- Pošto svako pravilo opisuje zadani skup entiteta, entiteti sadrže sva svojstva otkrivena u pravilima. Odnosno, otkrivena svojstva su u **relaciji ekvivalencije**.
- Otkrivene redeskripcije (n -torke pravila) pružaju opis skupine entiteta slično kao kod konceptualnog klasteriranja, međutim također otkrivaju pravila koja su međusobno u relaciji ekvivalencije, što je snažnija veza od implikacija koju otkrivaju asocijacijska pravila.

- Pristupi traženja redeskripcija kao ulaz koriste jednu, dvije, a neki i više tablica (pogleda) skupa podataka, stoga je zadatak povezan i sa zadatkom **višepoglednog** klasteriranja. Svaka tablica (pogled) opisuje jedan (međusobno identični) skup entiteta E , no sadrži međusobno disjunktne skupove atributa.
- Otkrivanje relacija ekvivalencija nam pomaže u razumijevanju domenskih problema tako što: a) pronalazi niz svojstava vezanih uz određeni skup entiteta, procesa odnosno pojava (npr. svojstva grupe zemalja po pitanju trgovinskih obrazaca i socio-demografske strukture), b) omogućava povezivanje svojstava koja su poznata i dobro istražena s novim svojstvima koja još nisu dovoljno istražena (npr. povezivanje genetskih faktora s kliničkim).

Traženje redeskripcija

$$P_1$$

E	A ₁	A ₂	...	A _{k1}
e ₁	1	0	...	1
e ₂	0	0	...	1
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
e _{N-1}	1	1	...	1
e _N	1	1	...	0

$$P_2$$

E	B ₁	B ₂	...	B _{k2}
e ₁	'b'	1	...	0
e ₂	'c'	1	...	0
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
e _{N-1}	'b'	0	...	1
e _N	'c'	1	...	1

$$P_s$$

E	H ₁	H ₂	...	H _{ks}
e ₁	5	1.4	...	0.95
e ₂	8	12.5	...	0.34
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
e _{N-1}	9	10.3	...	1.5
e _N	1	13.5	...	1.9

...

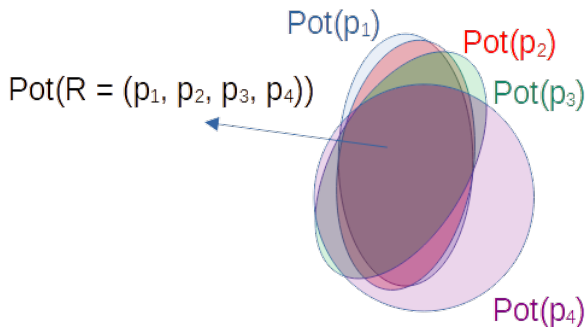
$$\underbrace{(A_1 \wedge A_5)}_{p_1} \vee \neg (A_6 \wedge A_9) \Leftrightarrow \underbrace{(B_{10} = 'g' \vee B_{20})}_{p_2} \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow (0.67 \leq H_5 \leq 1.45 \wedge 5 \leq H_9 \leq 10 \wedge \neg (0.56 \leq H_{34} \leq 0.86)) \vee 10 \leq H_{77} \leq 14$$

$$R = (p_1, p_2, \dots, p_s)$$

- Ulazni podaci zadatka traženja redeskripcija se sastoje od s pogleda W_1, \dots, W_s i s odgovarajućih tablica D_1, \dots, D_s . Svi pogledi opisuju jedan skup od $|E|$ entiteta, međutim svaka tablica D_i sadrži atribute samo iz pogleda W_i .
- Pogled W_i sadrži podskup atributa koji se nalazi u tablici D_i , tako da $W_i \cap W_j = \emptyset$, $i \neq j$.
- Redeskripcija R je s -torka pravila $R = (p_1, \dots, p_s)$, gdje je svaki p_i logičko pravilo konstruirano na D_i koristeći samo atribute iz W_i .
- **Skup potpore pravila** p_i , $Pot(p_i)$ je skup entiteta čiji atributi zadovoljavaju logičko pravilo p_i . Kardinalitet skupa potpore se zove **potpora pravila**.
- **Skup potpore redeskripcije** je skup entiteta čiji atributi zadovoljavaju logičko pravilo svih komponenta redeskripcija (dakle p_1, \dots, p_s). $Pot(R) = \bigcap_{i=1}^s Pot(p_i)$. **Potpora redeskripcije** je kardinalitet skupa potpore redeskripcije.

Traženje redeskripcija

- **Točnost redeskripcije** se mjeri kao Jaccard index između skupova potpora pravila od kojih se sastoji. $J(R) = \frac{|\cap_{i=1}^s Pot(p_i)|}{|\cup_{i=1}^s Pot(p_i)|}$.
- Intuitivno, ukoliko sva pravila p_i koja čine redeskripciju opisuju identičan skup entiteta, tada je $J(R) = 1$. Ukoliko neko pravilo opisuje disjunktan skup entiteta od skupova entiteta opisanih od strane preostalih pravila, tada $J(R) = 0$.

- **Statistička značajnost redeskripcije** se računa kao

$$p(R = (p_1, \dots, p_s)) = \sum_{k=|Pot(R)|}^{|E|} \binom{|E|}{k} \left(\prod_{i=1}^s p'_i \right)^k \cdot (1 - \prod_{i=1}^s p'_i)^{|E|-k}.$$

$p'_i = \frac{|Pot(p_i)|}{|E|}$ predstavlja marginalnu vjerojatnost dobivanja pravila p_i .

- Statistička značajnost računa vjerojatnost dobivanja redeskripcije s jednakom ili većom potporom od redeskripcije R s pravilima koje možemo dobiti s vjerojatnosti p'_i **na slučajan način**. Pretpostavka je da primjeri dolaze iz uniformne distribucije, tada se vjerojatnost pojavljivanja pravila može aproksimirati kao kvocjent njegove potpore i broja elemenata u skupu podataka.
- Intuitivno, jednostavno je dobiti na slučajan način redeskripciju velike potpore i točnosti iz pravila koja imaju veliku potporu. Također, jednostavnije je na slučajan način dobiti redeskripcije lošije točnosti nego bolje točnosti.

- Za skup redeskripcija \mathcal{R} i redeskripciju $R_i \in \mathcal{R}$, redundantnost redeskripcije s obzirom na entitete se definira kao:

$$PEJ(R_i, \mathcal{R}) = \frac{1}{|\mathcal{R}| - 1} \cdot \sum_{j=1}^{|\mathcal{R}|} J(Pot(R_i), Pot(R_j)), \quad i \neq j.$$

- Za skup redeskripcija \mathcal{R} i redeskripciju $R_i \in \mathcal{R}$, redundantnost redeskripcije s obzirom na attribute se definira kao:

$$PAJ(R_i, \mathcal{R}) = \frac{1}{|\mathcal{R}| - 1} \cdot \sum_{j=1}^{|\mathcal{R}|} J(attrs(R_i), attrs(R_j)), \quad i \neq j, \text{ gdje}$$

$attrs(R_i)$ označava skup svih atributa koji se javljaju u svim pravilima redeskripcije R_i .

- Kompleksnost pravila redeskripcije se definira kao:

$$comp(R) = \begin{cases} \frac{|attr(R_i)|}{k} & |attr(R_i)| < k \\ 1 & k \leq |attr(R_i)| \end{cases}, \text{ gdje } attr(R_i) \text{ označava}$$

multiskup atributa koji se javljaju u svim pravilima redeskripcije R_i .

Traženje redeskripcija - CARTwheels

- Algoritam radi isključivo nad podacima s binarnim atributima, koristeći dva pogleda.
- Neka je zadan skup podataka:

E	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
e ₁	NE	NE	NE	DA
e ₂	DA	NE	DA	NE
e ₃	DA	DA	NE	NE
e ₄	NE	DA	DA	NE
e ₅	NE	NE	NE	DA

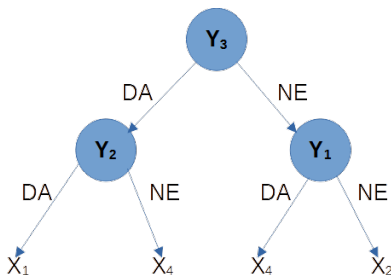
E	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
e ₁	DA	NE	NE	DA
e ₂	DA	DA	NE	DA
e ₃	NE	DA	DA	NE
e ₄	NE	DA	NE	NE
e ₅	NE	NE	DA	DA

- Definiramo novi skup podataka tako da attribute jedne od tablica (npr. druge) promatramo kao deskriptivne, dok iz atributa (npr prve) stvaramo ciljnu klasu.
- Klasu dodjeljujemo primjerima pohlepno, od X₁ do X₄.

Traženje redeskripcija - CARTwheels

E	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	klasa
e ₁	DA	NE	NE	DA	X ₄
e ₂	DA	DA	NE	DA	X ₁
e ₃	NE	DA	DA	NE	X ₁
e ₄	NE	DA	NE	NE	X ₂
e ₅	NE	NE	DA	DA	X ₄

- Zatim stvaramo CART stablo odlučivanja na skupu podataka.

- Sljedeći korak je stvoriti klase entiteta koristeći varijable Y_i . Tada možemo stvoriti novo stablo odlučivanja korištenjem X_i kao deskriptivne atribute.
- Time dobijemo tablicu:

E	X_1	X_2	X_3	X_4	klasa
e_1	NE	NE	NE	DA	$(Y_3 \wedge \neg Y_2) \vee (Y_1 \wedge \neg Y_3)$
e_2	DA	NE	DA	NE	$(Y_3 \wedge \neg Y_2) \vee (Y_1 \wedge \neg Y_3)$
e_3	DA	DA	NE	NE	$(Y_3 \wedge Y_2)$
e_4	NE	DA	DA	NE	$(\neg Y_3 \wedge \neg Y_2)$
e_5	NE	NE	NE	DA	$(Y_3 \wedge \neg Y_2) \vee (Y_1 \wedge \neg Y_3)$

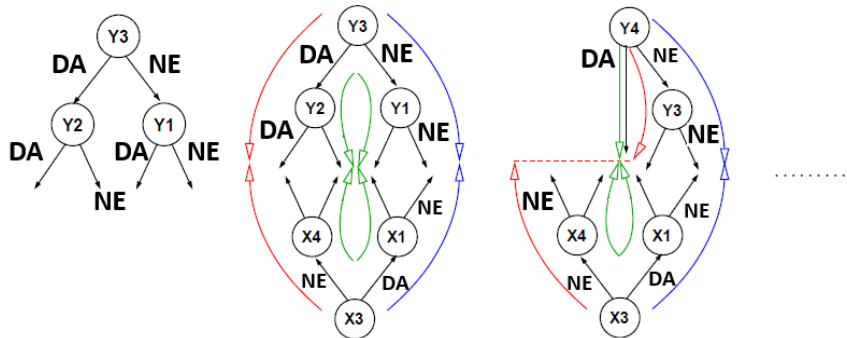
- Promatramo u kojem listu stabla se nalazi svaki e_i , te stvaramo klasu prema formuli koja odgovara putu ustablu od korjena do toga lista.

- Dalje konstruiramo tablicu:

E	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	klasa
e ₁	DA	NE	NE	DA	$(X_3 \wedge X_1) \vee (X_1 \wedge \neg X_3)$
e ₂	DA	DA	NE	DA	$(X_3 \wedge X_1) \vee (X_1 \wedge \neg X_3)$
e ₃	NE	DA	DA	NE	$(\neg X_3 \wedge \neg X_4)$
e ₄	NE	DA	NE	NE	$(X_3 \wedge \neg X_1)$
e ₅	NE	NE	DA	DA	$(X_3 \wedge X_1) \vee (X_1 \wedge \neg X_3)$

Traženje redeskripcija - CARTwheels

- Iterativno stvaramo stabla, tako da u svakom koraku zadržimo stablo iz prethodnog koraka i prema njemu napravimo novo stablo.

Traženje redeskripcija - CARTwheels

- Redeskripcije tražimo kao puteve u paru stabala koji kreću od korjena jednog stabla (npr. donjeg) i završavaju u korjenu drugog stabla (npr. gornjeg).
- Pošto stabla konstruiramo na takav način da imaju što sličnije entitete u svojim listovima, putevi nam nude alternativne opise (redeskripcije).

Ulaz: entiteti E , tablice D_1, D_2

Izlaz: redeskripcije \mathcal{R}

Parametri: θ (Prag Jaccard indeksa), d (dubina stabla), p ($\#$ klasa u čijoj definiciji smije sudjelovati svaki deskriptor), η (maksimalan $\#$ dozvoljenih uzastopnih neuspješnih iteracija).

{Inicijalizacija:}

$\mathcal{R} \leftarrow \{\}$

$KP(A_i) \leftarrow 0, \forall A_i$ { $\#$ definicija klase u kojima atribut sudjeluje}

$\mathcal{F} \leftarrow \text{attrs}(D_2)$ {početne značajke skupa podataka za konstrukciju stabla odlučivanja}

$\mathcal{C} \leftarrow \text{attrs}(D_1)$ {početne klase skupa podataka za konstrukciju stabla odlučivanja}

$D \leftarrow \text{gradi_skup}(E, \mathcal{F}, \mathcal{C})$

$t \leftarrow \text{stvori_stablo}(D, d)$

if svi listovi u t imaju istu klasu $c \in \mathcal{C}$ **then**

$l \leftarrow$ slučajan list iz t s entropijom različitom od nula

 dodijeli_drugu_najbolju_klasu_listu(t, l)

end if

```
 $\mathcal{C} \leftarrow$  putevi do klasa( $t$ )  
zastavica = false; brojac = 0  
{Alternacija:  
 $A_1 \leftarrow$  attrs( $D_1$ ),  $A_2 \leftarrow$  attrs( $D_2$ )  
 $\mathcal{G} = A_1$   
while brojac <  $\eta$  do  
   $\mathcal{F} \leftarrow \mathcal{G}$   
  if zastavica = false then  
     $A_1 \leftarrow \mathcal{G}$ ;  $\mathcal{G} \leftarrow A_2$   
  else  
     $A_2 \leftarrow \mathcal{G}$ ;  $\mathcal{G} \leftarrow A_1$   
  end if  
   $\mathcal{D} \leftarrow$  gradi_skup( $E, \mathcal{F}, \mathcal{C}$ )  
   $t =$  stvori_stablo( $\mathcal{D}, d$ )  
  if svi listovi u  $t$  imaju istu klasu  $c \in \mathcal{C}$  then  
     $l \leftarrow$  slučajan list iz  $t$  s entropijom različitom od nul  
    dodijeli_drugu_najbolju_klasu_listu( $t, l$ )  
  end if  
   $\mathcal{R}_{novi} =$  eval( $t, \theta$ )  
  {Nastavak na idućem slajdu}  
end while
```

```
while brojac <  $\eta$  do
  {Nastavak:} . . .
  if  $\mathcal{R}_{novi} = \{\}$  then
    brojac  $\leftarrow$  brojac + 1
  else
    brojac  $\leftarrow$  0
    for each  $c \in \mathcal{C}$  do
      if  $c$  je uključen u stvaranje  $R \in \mathcal{R}_{new}$  then
         $\mathcal{H} = \text{atributi}(c)$ 
        for svaki atribut  $g \in \mathcal{G} \cap \mathcal{H}$  do
          povećaj brojac sudjelovanja u klasama od  $g$ 
          if  $g$  sudjeluje u više od  $> p$  klasa then
            brisi  $g$  iz  $\mathcal{G}$ 
          end if
        end for
      end if
    end for
  end if
   $\mathcal{R} = \mathcal{R} \cup \mathcal{R}_{novi}$ ; zastavica = not(zastavica)
   $\mathcal{C} = \text{putevi\_do\_klasa}(t)$ 
end while
```

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

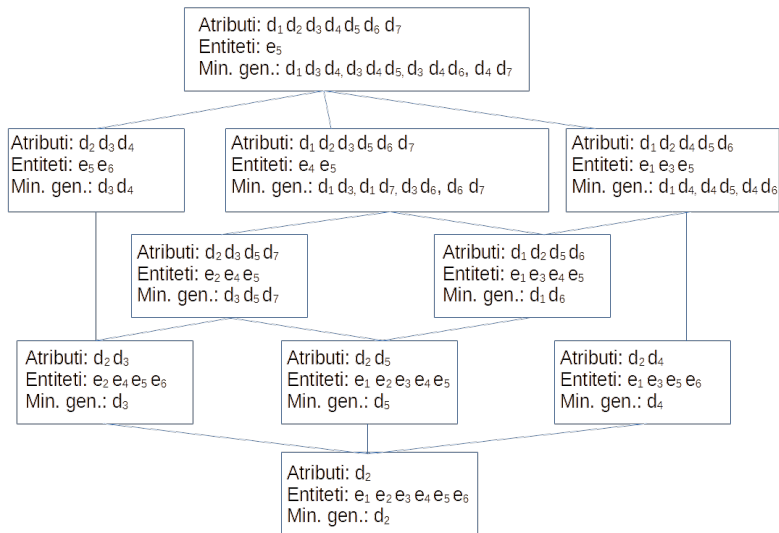
- Pristup radi nad podacima koji koriste binarne attribute i sastoje se od jednog pogleda.
- Glavna ideja je iskoristiti postojeće pristupe generiranja skupova frekventnih zatvorenih skupova objekata (CHARM), uz modifikacije koje bi omogućile stvaranje redeskripcija.
- Stvaramo modificiranu rešetku koja uz frekventni, zatvoreni skup objekata i njegovo pokrivanje, sadrži i skup **minimalnih generatora**.
- Minimalni generatori su skupovi objekata (atributa) iz kojih generiramo redeskripcije kandidate. Tvorimo ih kao skupove razlike frekventnih zatvorenih skupova objekata (čvorova rešetke) i skupova objekata njihove neposredne djece u rešetci.
- Glavna ideja je pronaći različite skupove atributa koji opisuju (pokrivaju) jako slične ili identične skupove entiteta.

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

Definicija

Neka su $X, Y, Z \subseteq \text{attrs}(D)$ atributi, a $S \subseteq E$ skup entiteta. Uvjetna redeskripcija za skup entiteta S je pravilo oblika $(X \Leftrightarrow Y)|Z$ takvo da: a) $\text{attrs}(X) \neq \emptyset$ i $\text{attrs}(Y) \neq \emptyset$, b) $\text{attrs}(X) \cap \text{attrs}(Y) = \text{attrs}(X) \cap \text{attrs}(Z) = \text{attrs}(Y) \cap \text{attrs}(Z) = \emptyset$, c) $\text{Pot}(X \wedge Z) = \text{Pot}(Y \wedge Z) = S$. Pravilo Z se zove **uvjet**. Pravilo označava da su pravila X i Y ekvivalentna ili opisuju identičan skup entiteta S **uz uvjet** pravila Z . Ako je $\text{attrs}(Z) = \emptyset$, tada je pravilo **bezuovjetna** redeskripcija za skup entiteta S . U tom slučaju vrijede jednostavniji uvjeti: a) $\text{attrs}(X) \neq \emptyset$ i $\text{attrs}(Y) \neq \emptyset$, b) $\text{attrs}(X) \cap \text{attrs}(Y) = \emptyset$, c) $\text{Pot}(X) = \text{Pot}(Y) = S$.

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

Skup entiteta	Redeskripcija
$e_1 e_3 e_4 e_5$	$d_1 \Leftrightarrow d_6$
$e_2 e_4 e_5$	$d_3 \wedge d_5 \Leftrightarrow d_7$
$e_1 e_3 e_5$	$d_1 \Leftrightarrow d_5 \mid d_4$ $d_5 \Leftrightarrow d_6 \mid d_4$ $d_1 \Leftrightarrow d_6 \mid d_4$
$e_4 e_5$	$d_1 \wedge d_3 \Leftrightarrow d_6 \wedge d_7$ $d_1 \wedge d_7 \Leftrightarrow d_3 \wedge d_6$ $d_3 \Leftrightarrow d_7 \mid d_6$ $d_3 \Leftrightarrow d_7 \mid d_1$ $d_1 \Leftrightarrow d_6 \mid d_3$ $d_1 \Leftrightarrow d_6 \mid d_7$
e_5	$d_1 \Leftrightarrow d_5 \mid d_3 \wedge d_4$ $d_1 \Leftrightarrow d_6 \mid d_3 \wedge d_4$ $d_5 \Leftrightarrow d_6 \mid d_3 \wedge d_4$ $d_1 \wedge d_3 \Leftrightarrow d_7 \mid d_4$ $d_3 \wedge d_6 \Leftrightarrow d_7 \mid d_4$ $d_3 \wedge d_5 \Leftrightarrow d_7 \mid d_4$

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

CHARM-L (D):

$[\emptyset] = \{d_i : d_i \in \text{attrs}(D)\}$

CHARM-L-PROSIRI($[\emptyset], \mathcal{L}_r = \{\emptyset\}$)

return \mathcal{L} {rešetka zatvorenih frekventnih skupova objekata}

CHARM-L-Prosiri ($[P], \mathcal{L}_c$):

for each X_i iz $[P]$ uz povećavajući $|Pot(X_i)|$ **do**

$[X_i] = \emptyset$

AZURIRAJINDEKS-C($X_i, [P]$)

for each $X_j > X_i$ in $[P]$ **do**

$X = X_i \cup X_j, Pot(X) = Pot(X_i) \cap Pot(X_j)$ **and** $\mathbb{C}(X) = \mathbb{C}(X_i) \cap \mathbb{C}(X_j)$

CHARM-L-SVOJSTVO(X, X_i, X_j)

end for

$\mathcal{L}_n = \text{PROVJERISUBSUMPCIJU}(\mathcal{L}_c, X_i, \mathbb{C}(X_i))$

CHARM-L-PROSIRI($[X_i], \mathcal{L}_n$)

delete $[X_i]$

end for

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

ProvjeriSubsumpciju($\mathcal{L}_c, X, \mathbb{C}(X)$):

$\mathcal{P} = \{Z \in \mathcal{C} \mid Z.cid \in \mathbb{C}(X)\}$ {provjeravamo nadskupe od X u rešetci}

for each $Z \in \mathcal{P}$ **do**

if $|Pot(X)| = |Pot(Z)|$ **then**

return \mathcal{L}_c {ukoliko postoji nadskup s istom potporom, izbacimo skup objekata}

end if

end for

$\mathcal{L}_n = X$

$\mathcal{L}_c.roditelji.add(\mathcal{L}_n), \mathcal{L}_n.djeca.add(\mathcal{L}_c)$ {Dodamo X kao roditelja od \mathcal{L}_c }

$\mathcal{P}^{\min} = \{Z \in \mathcal{P} \mid Z \text{ je minimalan}\}$

for all $Z \in \mathcal{P}^{\min}$ **do**

$\mathcal{L}_n.roditelji.add(Z), Z.djeca.add(\mathcal{L}_n)$

for all $Z_c \in Z.djeca$ **do**

if $Z_c \subset \mathcal{L}_n$ **then**

$Z_c.roditelji.remove(Z), Z.djeca.remove(Z_c)$ {ukoliko vrijedi $Z_c \subset \mathcal{L}_n \subseteq Z$, ažuriraj veze u rešetci}

end if

end for

end for

return \mathcal{L}_n

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

- AZURIRAJINDEKS-C ažurira indekse skupova objekata u rešetci.
- CHARM-L-SVOJSTVO ubacuje novo kreirani skup objekata $X = X_i \cup X_j$ u novu klasu $[X_i]$. Također, provjerava svojstva zatvorenosti skupova objekata: a) ako $Pot(X_i) \subseteq Pot(X_j)$ zamijenimo X_i s $X_i \cup X_j$, b) ako $Pot(X_i) \supset Pot(X_j)$ zamijenimo X_j s $X_i \cup X_j$.
- Sljedeći korak algoritma je generiranje **minimalnih generatora**.
- Minimalni generator Z zatvorenog frekventnog skupa objekata X je minimalan skup objekata koji je podskup od X , ali nije podskup niti jednog direktnog zatvorenog skupa objekata koji je podskup od X u rešetci (nije podskup niti jednog djeteta od X u rešetci).
- Neka je $\mathcal{Y} = \{Y_1, Y_2, \dots, Y_k\}$ skup zatvorenih podskupa, susjeda od X u rešetci \mathcal{L} , a $\mathcal{M}(Y_i)$ skup minimalnih generatora skupa objekata Y_i . Definiramo skup $\Delta_i = X \setminus Y_i$ (skup objekata koji su u X , a nisu u Y_i). $\Delta = \Delta_1, \Delta_2, \dots, \Delta_k$.

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

- Skup objekata Z se zove **dodirni skup** od Δ ako i samo ako $Z \cap \Delta_i \neq \emptyset, \forall i \in \{1, \dots, k\}$.
- Skup objekata Z se zove **minimalni dodirni skup** od Δ ako ne postoji niti jedan drugi dodirni skup Z' takav da $Z' \subset Z$.

Teorem

Za dani skup objekata X , skup minimalnih generatora $\mathcal{M}(X)$ odgovara skupu minimalnih dodirnih skupova od Δ .

Traženje redeskripcija korištenjem frekventnih zatvorenih skupova objekata

Ulaz: Zatvoreni skup objekata X , Skup susjednih zatvorenih podskupa \mathcal{Y} iz \mathcal{L}

MinimalniGeneratori(X, \mathcal{Y}):

$$H(X) = \emptyset;$$

$$\Delta = \{\Delta_i = X - Y_i \mid Y_i \in \mathcal{Y}\};$$

for each k -torka (z_1, z_2, \dots, z_k) , gdje $z_i \in \Delta_i$ **do**

$$Z = \{z_1, z_2, \dots, z_k\}; \{\text{otkloni duplikate } z_i\}$$

$$H(X) = H(X) \cup \{Z\};$$

end for

$$\mathcal{M}(X) = \{Z \in H(X) \mid Z \text{ je minimalan u } H(X)\};$$

GenerirajRedeskripcije($X \in \mathcal{C}$):

for sve parove $Y, Z \in \mathcal{M}(X)$ **do**

$$Q = Y \cap Z;$$

$$\text{vrati : } \text{Pot}(X) : Y - Q \iff Z - Q \mid Q$$

end for

- ReReMi je **pohlepan** algoritam za traženje redeskripcija.
- Koristi podatke koji sadrže dva pogleda, te može bez predprocesiranja raditi s podacima koji sadrže binarne, kategorijske i numeričke atribute uz postojanje nedostajućih vrijednosti.
- Logički operatori i interpretacije se moraju proširiti da bi omogućili traženje redeskripcija uz postojanje nedostajućih vrijednosti.
- Svaka interpretacija nad formulom koja sadrži jedan atribut, takav da entitet za njega ima nedostajuću vrijednost, vraća nedostajuću vrijednost ? kao rezultat logičke evaluacije za taj entitet.
- Logički operatori se definiraju kao: $\neg ? = ?$; $a \wedge ? = ?$ ako i samo ako $a \neq 0$, inače 0; $a \vee ? = 1$ ako i samo ako $a = 1$, inače ?.
- Definiramo skupove $E_{(i_1, \dots, i_n)}(R)$, gdje $i_1, i_2, \dots, i_n \in \{0, 1, ?\}$ odgovara pravilima redeskripcije $R = (q_1, q_2, \dots, q_n)$, $n = |\mathcal{W}|$. $E_{(i_1, \dots, i_n)}$ označava skup entiteta za koje je pravilo q_k istinito ako $i_k = 1$, lažno ako $i_k = 0$, ili ima logičku vrijednost ? ako $i_k = ?$.

Traženje redeskripcija - ReReMi

- Npr. $E_{(1,1,\dots,1)}$ je skup entiteta opisanih od strane svakog pravila redeskripcije, $E_{(0,0,\dots,0)}$ je skup entiteta koji nije opisan od niti jednog od $|\mathcal{W}|$ pravila redeskripcije, a $E_{(?,?,\dots,?)}$ je skup entiteta koji imaju nedostajuću vrijednost za sva pravila redeskripcije.
- Označimo sa S skup svih n -torki $I = (i_1, \dots, i_{|\mathcal{W}|})$, $i_k \in \{0, 1, ?\}$.
Optimistični Jaccard indeks:

$$J_{opt}(R) = \frac{\sum_{I \in S, 0 \notin I} |E_I|}{\sum_{I \in S, 1 \in I \vee 0 \notin I} |E_I|}.$$

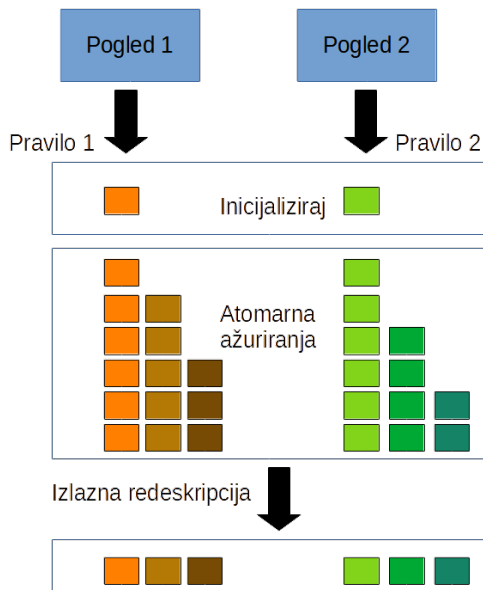
Pesimistični Jaccard indeks:

$$J_{pess}(R) = \frac{|E_{1,1,\dots,1}|}{\sum_{I \in S, 1 \in I \vee ? \in I} |E_I|}.$$

Jaccard indeks uz egzaktnu evaluaciju skupa potpore pravila:

$$J_{qnm}(R) = \frac{|E_{1,1,\dots,1}|}{\sum_{I \in S, 1 \in I} |E_I|}.$$

Traženje redeskripcija - ReReMi

Traženje redeskripcija - ReReMi

- Algoritam radi diskretizaciju numeričkih atributa u niz pod-intervalata.
- Prvi korak izgradnje redeskripcije se sastoji od odabira dva atributa (ili pod-intervalata) kao inicijalni par pravila za izgradnju redeskripcije (npr. $(22 \leq \text{temperatura} \leq 30, 2 \leq \text{VodaZePice} \leq 6)$). Biramo par koji ima najveću točnost.
- Zatim u koracima primijenjujemo atomarna ažuriranja na tu inicijalnu redeskripciju s ciljem povećavanja Jaccard indeksa (točnosti redeskripcije). U svakom koraku ažuriramo redeskripciju kandidatom koji najviše poveća Jaccard indeks (pohlepni pristup).
- Atomarno ažuriranje se sastoji od izabira novog atributa (pod-intervalata) i primjene jednog od operatora (\wedge , \vee) uz potencijalno operator \neg .
- Npr. $(22 \leq \text{temperatura} \leq 30 \vee \text{KvarCjevovoda}, 2 \leq \text{VodaZePice} \leq 6)$ je jedno atomarno ažuriranje.
- U slučaju podataka s nedostajućim vrijednostima specificiramo verziju Jaccard indeksa koji optimiramo, inače se optimira standardni Jaccard indeks.

Traženje redeskripcija - ReReMi

Ulaz: Skup $\mathcal{D} = (V_L, V_D, E, D_L, D_D)$, ne-negativni cijeli brojevi k_p, k_i , uvjeti \mathcal{C} .

Izlaz: Skup redeskripcija, \mathcal{R} .

$\mathcal{R} \leftarrow \emptyset$

$\mathcal{I} \leftarrow \{k_p \text{ najboljih inicijalnih redeskripcija s pravilima koja sadrže samo jedan atribut}\}$

for $S \in \mathcal{I}$ **do**

$\mathcal{K} \leftarrow \{S\}$

$S_L(S), S_D(S) \leftarrow$ slobodne varijable za S

if $S_L(S) \neq \emptyset$ ili $S_D(S) \neq \emptyset$ **then**

$\mathcal{E} \leftarrow \{S\}$

while $\mathcal{E} \neq \emptyset$ **do**

for each $R \in \mathcal{E}$ **do**

for stranu $s \in \{L, D\}$ i operator $\circ \in \{V, \wedge\}$ **do**

if R može biti proširen na strani s operatorom \circ i literal $l \in S_s(R)$ **then**

$\mathcal{K} \leftarrow \mathcal{K} \cup \{\text{najbolje takvo proširenje od } R \text{ koje zadovoljava uvjete } \mathcal{C}\}$

$\mathcal{K} \leftarrow \{k_i \text{ najboljih redeskripcija iz } \mathcal{K}, \text{ s ažuriranim slobodnim varijablama.}\}$

$\mathcal{E} \leftarrow \{R \in \mathcal{K} : S_L(R) \neq \emptyset \text{ ili } S_D(R) \neq \emptyset\}$

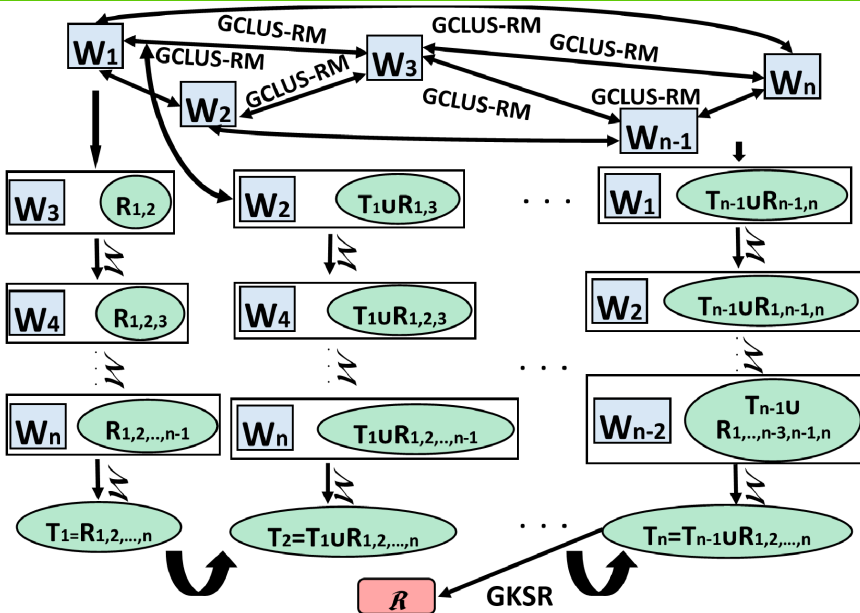
$\mathcal{R} \leftarrow \mathcal{R} \cup \mathcal{K}$

Filtriraj \mathcal{R} uvažavajući uvjete \mathcal{C}

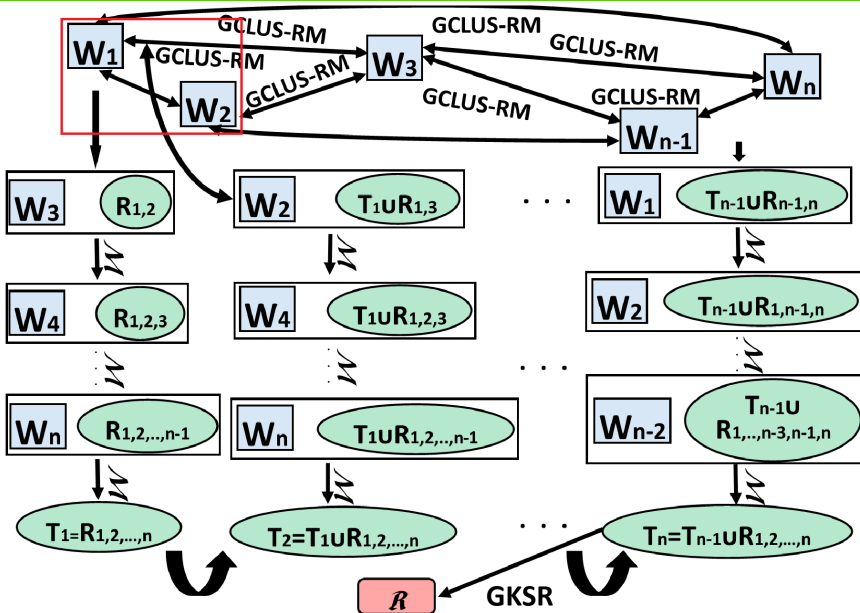
return \mathcal{R}

- Algoritam CLUS-RM je baziran na Prediktivnim stablima klasteriranja.
- Podržava binarne, kategorijske i numeričke podatke bez predprocesiranja.
- Podržava nedostajuće vrijednosti te proizvoljan (konačan) broj pogleda.
- Zbog korištenja Prediktivnih stabala klasteriranja, koja podržavaju zadatke višeciljne klasifikacije/regresije, algoritam u jednoj iteraciji (alternaciji) može pronaći znatno veći broj redeskripcija od algoritama baziranih na CARTwheels principu.
- Algoritam koristi **višekriterijsku optimizaciju** za stvaranje skupova redeskripcija predefinirane veličine.
- Glavni koraci algoritma su: a) inicijalizacija, b) izabir para pogleda, alternacije i kreiranje dvo-poglednih redeskripcija, c) nadopunjavanje redeskripcija i selekcija kandidata, d) višekriterijska optimizacija skupa redeskripcija.

Traženje redeskripcija - CLUS-RM

Traženje redeskripcija - CLUS-RM

- GCLUS-RM algoritam pronalazi nepotpune redeskripcije iz izabranog para pogleda.
- Prvi korak u kreiranju redeskripcija je stvaranje inicijalizacijskog skupa.
- Inicijalizacijski korak stvara E umjetnih entiteta, gdje je vrijednost svakog atributa umjetnog entiteta dobivena iz slučajno odabranog originalnog entiteta. Na taj način se zadržavaju distribucije vrijednosti, međutim narušavaju se ili uništavaju postojeće ekvivalencije i korelacije između atributa.
- U donjem primjeru, umjetni entitet E'_1 iz pogleda 1 je kreiran kopiranjem vrijednosti atributa W_1A_1 iz originalnog entiteta E_4 , vrijednosti atributa W_1A_2 od E_1 , a vrijednosti W_1A_3 od E_5 .

Traženje redeskripcija - CLUS-RM

Entitet	$W_1 A_1$	$W_1 A_2$	$W_1 A_3$
E_1	1.1	2.5	3.4
E_2	1.5	2.2	4.0
E_3	5.5	-0.6	-0.2
E_4	4.4	-0.2	2.0
E_5	3.2	1.7	2.9

Entity	$W_2 A_1$	$W_2 A_2$	$W_2 A_3$
E_1	TRUE	FALSE	FALSE
E_2	TRUE	TRUE	FALSE
E_3	FALSE	FALSE	TRUE
E_4	TRUE	TRUE	TRUE
E_5	TRUE	FALSE	TRUE

(a) Originalni skup podataka pogleda 1 (b) Originalni skup podataka pogleda 2

Entity	$W_1 A_1$	$W_1 A_2$	$W_1 A_3$	Target
E_1	1.1	2.5	3.4	1.0
E_2	1.5	2.2	4.0	1.0
E_3	5.5	-0.6	-0.2	1.0
E_4	4.4	-0.2	2.0	1.0
E_5	3.2	1.7	2.9	1.0
E_1'	4.4	2.5	2.9	0.0
E_2'	3.2	-0.6	4.0	0.0
E_3'	3.2	-0.6	2.9	0.0
E_4'	4.4	-0.2	4.0	0.0
E_5'	5.5	1.7	2.9	0.0

Entity	$W_2 A_1$	$W_2 A_2$	$W_2 A_3$	Target
E_1	TRUE	FALSE	FALSE	1.0
E_2	TRUE	TRUE	FALSE	1.0
E_3	FALSE	FALSE	TRUE	1.0
E_4	TRUE	TRUE	TRUE	1.0
E_5	TRUE	FALSE	TRUE	1.0
E_1'	TRUE	FALSE	TRUE	0.0
E_2'	FALSE	FALSE	TRUE	0.0
E_3'	TRUE	TRUE	TRUE	0.0
E_4'	FALSE	TRUE	FALSE	0.0
E_5'	FALSE	FALSE	TRUE	0.0

(c) Inicijalni skup za pogled 1

(d) Inicijalni skup za pogled 2

- Na svakom od inicijalnih skupova gradimo Prediktivno stablo klasteriranja i pretvaramo ih u skupove pravila.
- Pamtimo jednu listu pravila za svaki pogled, a u listu dodajemo pravilo ako i samo ako se razlikuje od postojećih pravila za predefrirani broj atributa.
- Kreiramo varijable cilja prema pravilima dobivenim u prethodnom koraku i u inicijalizaciji.
- Pravila dobivena na pogledu W_1 koristimo za stvaranje varijabli cilja za klasteriranje na W_2 i obrnuto.
- Za svaki entitet u skupu podataka, dodajemo ciljnu varijablu vrijednosti 1.0 ukoliko je entitet pokriven specifičnim pravilom, inače definiramo vrijednost 0.0.
- Atribut $W_2 T_1$ iz skupa podataka koji odgovara pogledu W_1 predstavlja pravilo $IF W_2 A_1 = TRUE$ (konstruirano na skupu podataka koje odgovara pogledu W_2). Pravilo opisuje entitete E_1, E_2, E_4, E_5 .

- Dodavanjem odgovarajuće varijable cilja ($W_2 T_1$) u skup podataka koji odgovara pogledu 1 vodimo Prediktivno stablo klasteriranja da stvori klaster koji sadrži identičan skup entiteta s atributima pogleda 1. Pravilo koje zadovoljava to svojstvo je *IF* $W_1 A_3 > 0$.

E	$W_1 A_1$	$W_1 A_2$	$W_1 A_3$	$W_2 T_1$	$W_2 T_2$
E_1	1.1	2.5	3.4	1.0	0.0
E_2	1.5	2.2	4.0	1.0	0.0
E_3	5.5	-0.6	-0.2	0.0	0.0
E_4	4.4	-0.2	2.0	1.0	0.0
E_5	3.2	1.7	2.9	1.0	1.0

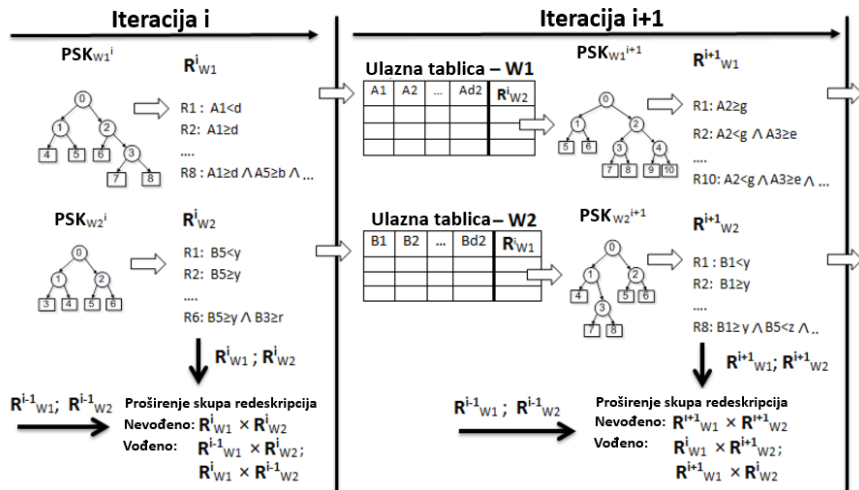
(e) Skup podataka pogleda 1

E	$W_2 A_1$	$W_2 A_2$	$W_2 A_3$	$W_1 T_1$	$W_1 T_2$
E_1	TRUE	FALSE	FALSE	0.0	1.0
E_2	TRUE	TRUE	FALSE	0.0	1.0
E_3	FALSE	FALSE	TRUE	1.0	0.0
E_4	TRUE	TRUE	TRUE	1.0	0.0
E_5	TRUE	FALSE	TRUE	1.0	1.0

(f) Skup podataka pogleda 2

Traženje redeskripcija - CLUS-RM

- Postupak se iterativno ponavlja predefinirani broj iteracija (alternacija).

Algoritam GCLUS-RM algoritam

Ulaz: Prvi pogled (W_i), Drugi pogled (W_j), Uvjeti C , Postavke S , Algoritmi modela Alg i pomoćnog modela Alg'

Izlaz: Skup redeskripcija \mathcal{R}

$[\mathcal{M}_{W_i^{inic}}, \mathcal{M}_{W_j^{inic}}] \leftarrow \text{kreirajInicijalneM}(W_i, W_j, Alg)$

$[r_{W_i}, r_{W_j}] \leftarrow \text{kreirajPravilalzM}(\mathcal{M}_{W_i^{inic}}, \mathcal{M}_{W_j^{inic}})$

while $\text{TrenInd} < S.\text{maksIster}$ **do**

$[D_{W_i}, D_{W_j}] \leftarrow \text{konstruirajCiljeve}(r_{W_i}, r_{W_j})$

$[\mathcal{M}_{W_i}, \mathcal{M}_{W_j}] \leftarrow \text{kreirajM}(D_{W_i}, D_{W_j}, Alg)$

$[r_{W_i}, r_{W_j}] \leftarrow \text{kreirajPravilalzM}(\mathcal{M}_{W_i}, \mathcal{M}_{W_j})$

if ($C.\text{brojPomModela} > 0$) **then**

$[\mathcal{M}'_{W_i}, \mathcal{M}'_{W_j}] \leftarrow \text{createMs}(D_{W_i}, D_{W_j}, Alg')$

$[r_{W_i}, r_{W_j}] \leftarrow \text{kreirajPravilalzM}(\mathcal{M}'_{W_i}, \mathcal{M}'_{W_j})$

end if

if ($|\mathcal{R}| \leq C.\text{MaksVelicinaProsirenja}$) **then**

$\mathcal{R} \leftarrow \mathcal{R} \cup \text{stvoriRedeskripcije}(r_{W_i}, r_{W_j}, C)$

else

$\mathcal{R}' \leftarrow \text{stvoriRedeskripcije}(r_{W_i}, r_{W_j}, C)$

for ($R \in \mathcal{R}'$) **do**

$R_k \leftarrow \text{argmax}_{R' \in \mathcal{R}} (J(R) - J(R') - (1 - \text{elemJ}(R, R')))$, $J(R) > J(R')$, $\text{nViews}(R') < S.n$

$\mathcal{R} \leftarrow \mathcal{R} \setminus R_k \cup R$

end for

end if

if ($C.\text{brojPomocnihModela} > 0$) **then**

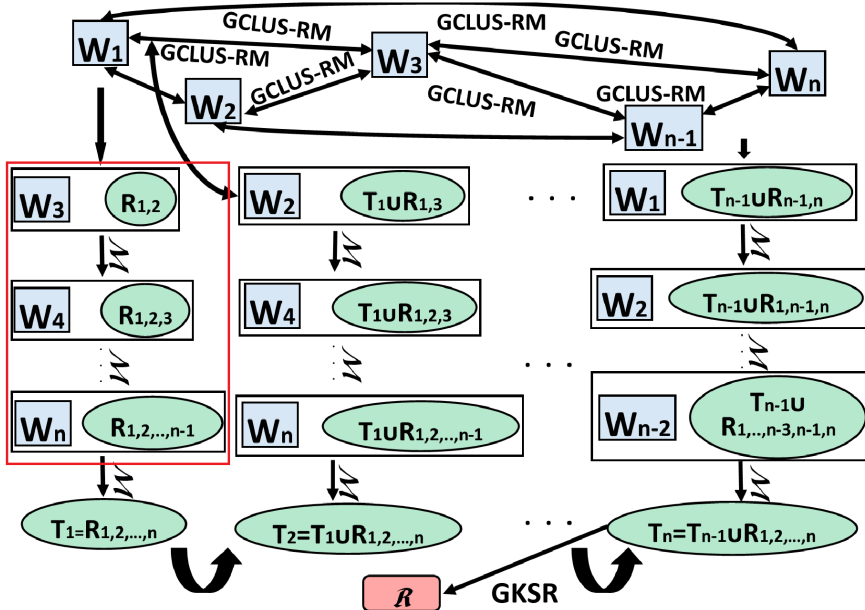
$[r_{W_i}, r_{W_j}] \leftarrow \text{brisiPomocnaPravila}(r_{W_i}, r_{W_j})$

end if

end while

return \mathcal{R}

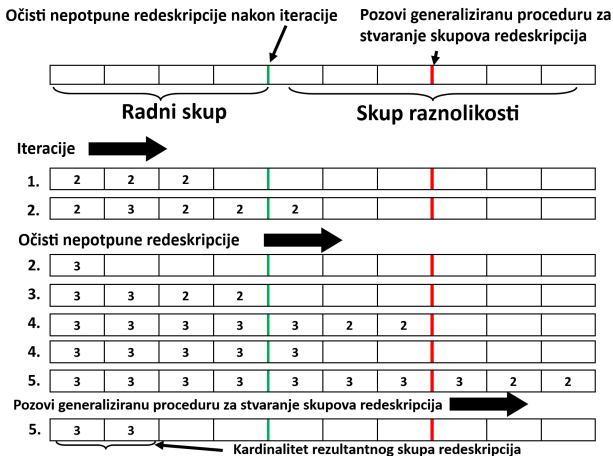
Traženje redeskripcija - CLUS-RM

- Popunjavanja redeskripcija se odvija na sličan način kao i traženje redeskripcija iz dva pogleda.
- Umjesto pravila, ciljevi se stvaraju prema skupovima potpore nepotpunih redeskripcija.
- Tim postupkom omogućavamo stvaranje Prediktivnih stabala klasteriranja nad pogledima koje nismo pretražili, tako da opisuju identične (ili slične) podskupove entiteta kao podskup opisan postojećim nepotpunim redeskripcijama.
- Iterativno od redeskripcije, npr. $R = (q_1, q_2, ?, \dots, ?)$ dobivamo:
 $R = (q_1, q_2, q_3, \dots, ?)$, \dots , $R = (q_1, q_2, q_3, \dots, q_n)$.
- U svakom koraku pazimo da je točnost redeskripcije dovoljno velika i da je redeskripcija signifikantna.
- Za redeskripciju $R = (q_1, q_2, ?, \dots, ?)$, točnost redeskripcije $R' = (q_1, q_2, q_3, ? \dots, ?)$ možemo izračunati kao $\frac{|Pot(R) \cap Pot(q_3)|}{|\cup_{i < 3} Pot(q_i) \cup Pot(q_3)|}$.
- $|\cup_{i < 3} Pot(q_i)|$ već imamo u memoriji nakon računanja točnosti od R .

Traženje redeskripcija - CLUS-RM

- Kreiranje višepoglednih redeskripcija često dovodi do stvaranja velikog broja kandidata. Zbog toga algoritam koristi mehanizme adaptivnog oslobađanja memorije.

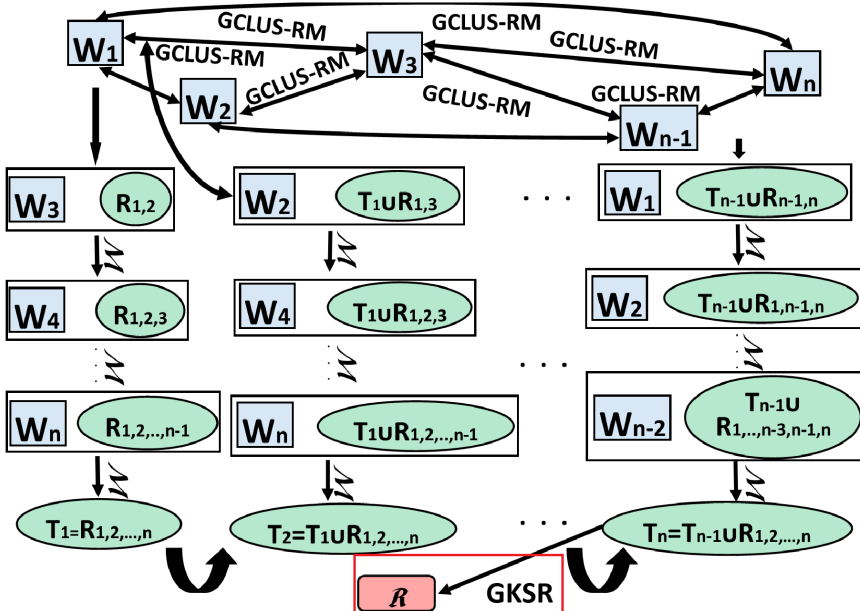
Algoritam Algoritam za višepogledno traženje redeskripcija

Ulaz: Pogledi $MW = \{W_1, \dots, W_n\}$, Uvjeti C , Postavke S , Algoritmi Alg i pomoćni Alg'

Izlaz: Familija skupova redeskripcija zadane veličine \mathcal{R}

```
 $\mathcal{R}_{svi} \leftarrow \emptyset$ 
for (in = 0; in < S.NSIlNic; in++) do
   $MW' = \{W'_1, \dots, W'_n\} \leftarrow$  inicijalizirajPogleda()
  for (i=0; i < |MW| - 1; i++) do
    for (j=i+1; j < |MW|; j++) do
       $Ind \leftarrow 0$ ,  $\mathcal{R}_{i,j} \leftarrow$  GCLUS_RM( $W'_i, W'_j, C, Alg, Alg', S$ ),  $\mathcal{R}_{all} \leftarrow \mathcal{R}_{all} \cup \mathcal{R}_{i,j}$ 
      for (k=0,  $k \notin \{i, j\}$ ; k < |MW|; k++) do
         $DW_k \leftarrow$  konstruirajCiljeve( $W_k, \mathcal{R}_{all}$ )
         $\mathcal{M}_k \leftarrow$  kreirajM( $DW_k, Alg$ ),  $r_k \leftarrow$  kreirajPravilaIzM( $\mathcal{M}_k$ )
        if ( $C.brojPomocnihModela > 0$ ) then
           $\mathcal{M}'_k \leftarrow$  kreirajPomocneM( $DW_k, Alg'$ )
           $r_k \leftarrow$  kreirajPravilaIzM( $\mathcal{M}'_k$ )
        end if
         $\mathcal{R}_{all} \leftarrow$  upotpuniRedeskripcije( $\mathcal{R}_{all}, r_k, S.Op, C, W'_k$ )
        if ( $C.brojPomocnihModela > 0$ ) then
           $r_k \leftarrow$  brisiPomocnaPravila( $r_k$ )
        end if
         $\mathcal{R}_{all} \leftarrow$  normalizirajMemoriju( $\mathcal{R}_{all}, C, S$ )
      end for
    end for
  end for
end for
for (nws = 2; nws < |MW|; nws++) do
   $\mathcal{R}_{all} \leftarrow$  brisiNepotpune( $\mathcal{R}_{all}, nws$ )
end for
 $\mathcal{R}_S \leftarrow$  GKSR( $\mathcal{R}_{all}, S.W, S.r$ )
return  $\mathcal{R}_S$ 
```

Traženje redeskripcija - CLUS-RM

- Postupak generalizirane konstrukcije (GKSR) skupova redeskripcija koristi višekriterijsku optimizaciju za kreiranje skupova redeskripcija predefiniranog kardinaliteta (ili manjeg).
- Postupak koristi sljedeće mjere kvalitete redeskripcije:

- $k_J(R) = 1.0 - J(R)$

$$k_p(R) = \begin{cases} \frac{\log_{10}(pV(R))}{17} + 1 & , pV(R) \geq 10^{-17} \\ 0 & , pV(R) < 10^{-17} \end{cases}$$

$$k_{komp} = \begin{cases} \frac{|attr(R)|}{k} & , |attr(R)| < k \\ 1 & , k \leq |attr(R)| \end{cases}$$

- $k_{slElem}(R_i) = \max_j J(supp(R_i), supp(R_j)), j = 1, \dots, |\mathcal{R}_{red}|$

- $k_{slAtrib}(R) = \max_j J(attrs(R_i), attrs(R_j)), j = 1, \dots, |\mathcal{R}_{red}|$

- $k_{pojEl}(R) = \frac{\sum_{e_k \in Pot(R)} E_{ocur}[k]}{\sum_{j=1}^{|E|} E_{ocur}[j]}$

- $k_{pojAt}(R) = \frac{\sum_{a_k \in attrs(R)} A_{ocur}[k]}{\sum_{j=1}^{|V_1|+|V_2|} A_{ocur}[j]}$

- $R_{prvi} = \operatorname{argmin}_R (w_0 \cdot (1.0 - J(R)) + w_1 \cdot k_p(R) + w_2 \cdot k_{pojEl}(R) + w_3 \cdot \operatorname{score}_{kpojAt}(R) + w_4 \cdot k_{komp}(R))$
- $R_{trenutni} = \operatorname{argmin}_R (w_0 \cdot (1.0 - J(R)) + w_1 \cdot (\frac{k}{n} \cdot k_p(R) + (1 - \frac{k}{n}) \cdot \frac{\operatorname{Pot}(R)}{|E|}) + w_2 \cdot k_{slElem}(R) + w_3 \cdot k_{slAtrib}(R) + w_4 \cdot k_{komp}(R))$, gdje k označava broj redeskripcija u skupu koji konstruiramo u trenutnom koraku izgradnje.
- Postupak garantirano bira Pareto optimalnu (ne-dominiranu) redeskripciju u svakom koraku, stoga je postupak izgradnje skupa pohlepan.

- Python - **Siren**, <https://cs.uef.fi/siren/main/intro.html> (ReReMi, CARTwheels, SplitTrees, LayeredTrees).
- Java - **CLUS-RM**, <https://github.com/matmih/GeneralizedMWRM> (CLUS-RM).